

Lieta C-228/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 8. aprīlis

Iesniedzējtiesa:*Corte suprema di cassazione* (Itālija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2021. gada 29. marts

Kasācijas sūdzības iesniedzēja:*Ministero dell'Interno, Dipartimento per le Libertà civili e
l'Immigrazione – Unità Dublino***Pretkasācijas sūdzības iesniedzējs:**

CZA

Pamatlietas priekšmets

Ministero dell'Interno [Iekšlietu ministrijas] iesniegtā kasācijas sūdzība par *Tribunale di Catanzaro* [Katancāro tiesas] dekrētu, ar kuru pēdējā minētā tiesa par Regulas Nr. 604/2013 4. pantā paredzētā informēšanas pienākuma pārkāpumu atcēla lēmumu par personas CZA pārsūtīšanu uz Slovēniju.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Pamatojoties uz LESD 267. pantu iesniegtā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un it īpaši šīs regulas 4. pantā paredzētā informēšanas pienākuma interpretācija.

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai regulas 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka prasībā, kas ir celta tiesā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 604/2013 27. pantu, lai apstrīdētu lēmumu par pārsūtīšanu, kuru dalībvalsts ir pieņēmusi saskaņā ar regulas 26. pantā paredzēto mehānismu un pamatojoties uz minētās regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto atpakaļuzņemšanas pienākumu, var atsaukties vienīgi uz apstākli, ka valsts, kas ir pieņēmusi lēmumu par pārsūtīšanu, nav piegādājusi regulas 4. panta 2. punktā paredzēto informatīvo bukletu?

2) Vai regulas 27. pants, to skatot kopā ar šīs regulas 18. un 19. apsvērumu un 4. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja ir konstatēts 4. pantā paredzēto pienākumu pārkāpums, efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis liek tiesai pieņemt nolēmumu atcelt lēmumu par pārsūtīšanu?

3) Ja atbilde uz 2. jautājumu ir noliedzoša, vai regulas 27. pants, to skatot kopā ar šīs regulas 18. un 19. apsvērumu un 4. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja ir konstatēts 4. pantā paredzēto pienākumu pārkāpums, efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis liek tiesai pārbaudīt minētā pārkāpuma būtiskumu, ņemot vērā prasītāja apgalvotos apstākļus, un ļauj apstiprināt lēmumu par pārsūtīšanu ikreiz, kad nav konstatēti iemesli citāda satura lēmuma par pārsūtīšanu pieņemšanai?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Regula (ES) Nr. 604/2013, 18. un 19. apsvērumš, 4., 18. un 27. pants.

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Decreto legislativo 28 gennaio 2008, n. 25/2008 [2008. gada 28. janvāra Likumdošanas dekrēts Nr. 25/2008], kas ir pieņemts, īstenojot Direktīvu 2005/85/EK, kas tika atcelta un aizstāta ar Direktīvu 2013/32/ES par kopējām procedūrām bēgļa statusa piešķiršanai un atņemšanai, 3. pants.

Minētajā pantā pēc grozījumiem, kas izdarīti ar *decreto legislativo 18 agosto 2015, n. 142* [2015. gada 18. augusta Likumdošanas dekrētu Nr. 142] un *decreto-legge 17 febbraio 2017, n. 13* [2017. gada 17. februāra Dekrētlikumu Nr. 13], kurš ar grozījumiem ir apstiprināts ar *legge 13 aprile 2017, n. 46* [2017. gada 13. aprīļa likumu Nr. 46], ir paredzēts:

“[..]

3. Iestāde, kuras kompetencē ir noteikt valsti, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulai (ES) Nr. 604/2013, ir *Unità Dublino*

[Dublinas birojs], kas darbojas pie *Dipartimento per le libertà civili e l'immigrazione* [Pilsonisko brīvību un imigrācijas departamenta].

3-bis. 3. punktā minētās iestādes lēmumus par pārsūtīšanu var apstrīdēt tiesā, kurā ir palāta, kas ir specializējas imigrācijas, starptautiskās aizsardzības un Eiropas Savienības valstspiederīgo brīvas pārvietošanās jomā [..].

3-ter. Prasību iesniedz trīsdesmit dienu laikā no lēmuma par pārsūtīšanu paziņošanas, un šī termiņa neievērošanas gadījumā prasība ir nepieņemama.

3-quater. Apstrīdētā lēmuma izpildāmība pēc puses lūguma ar motivētu dekrētu var tikt apturēta, ja pastāv būtiski un visaptveroši iemesli, vajadzības gadījumā iegūstot papildu informāciju. Dekrētu pasludina piecu dienu laikā no apturēšanas lūguma iesniegšanas un bez 3. punktā minētās iestādes iepriekšējās pieaicināšanas. Apturēšanas lūgums ir jāiesniedz ar prasības pieteikumu, pretējā gadījumā tas ir nepieņemams. Tiesas kancelejai ir pienākums paziņot dekrētu, ar kuru apmierina vai noraida apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšanu. Piecu dienu laikā no paziņošanas puses var iesniegt aizstāvības rakstus. Nākamo piecu dienu laikā pēc iepriekšējā teikumā minētā termiņa beigām var tikt iesniegti atbildes raksti. Ja ir iesniegti šī punkta piektajā un sestajā teikumā minētie raksti, tiesa ar jaunu dekrētu, kas ir jāpieņem nākamo piecu dienu laikā, apstiprina, groza vai atceļ iepriekš pieņemtos nolēmumus. Saskaņā ar šo punktu pieņemtais dekrēts nav pārsūdzams.

3-quinquies. Prasību paziņo iestādei, kas ir pieņēmusi lēmumu [..].

3-septies. [...] Procesu noslēdz ar nepārsūdzamu dekrētu sešdesmit dienu laikā no prasības celšanas dienas. Termiņš kasācijas sūdzības iesniegšanai ir trīsdesmit dienas no dekrēta paziņošanas [..].

3-octies. Ja iepriekšējos punktos minētajā prasībā lūdz apturēt lēmuma par pārsūtīšanu izpildāmību, pārsūtīšanu automātiski aptur un termiņš prasītāja pārsūtīšanai, kas ir paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 604/2013 29. pantā, sākas no lēmuma par minētā apturēšanas lūguma noraidīšanu paziņošanas dienas vai, ja šis lūgums ir apmierināts, no dekrēta, ar kuru ir noraidīta prasība, paziņošanas dienas”.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Persona CZA iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu Itālijā. *Unità Dublino*, kas ir kompetentā Itālijas iestāde Regulas (ES) Nr. 604/2013 (turpmāk tekstā – “regula” vai “Dublinas III regula”) 35. panta izpratnē, pieņēma lēmumu par CZA pārsūtīšanu uz Slovēniju, kas ir valsts, kurā viņš iepriekš bija iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Pēc pārbaužu veikšanas, piemērojot regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu, Itālija nosūtīja Slovēnijai atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, kas tika akceptēts 2018. gada 16. aprīlī.

- 2 Lēmums par pārsūtīšanu tika apstrīdēts *Tribunale di Catanzaro* ar prasības pieteikumu, kas tika pamatots ar regulas 4. pantā paredzētā informēšanas pienākuma pārkāpumu.
- 3 *Tribunale*, pirmkārt, konstatēja, ka valsts pārvalde nav pierādījusi, ka tā ir piegādājusi 4. pantā paredzēto informatīvo bukletu, un, otrkārt, atzina, ka nav pietiekami iesniegt personiskās sarunas protokolu, kas ir sagatavots saskaņā ar regulas 5. pantu, un piegādāt citu informatīvu bukletu brīdī, kad tika iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums Itālijā.
- 4 Tādējādi *Tribunale* atzina, ka regulas 4. pantā paredzētā informēšanas pienākuma pārkāpums izraisa lēmuma par pārsūtīšanu spēkā neesamību.
- 5 Par minēto nolēmumu *Ministero dell'Interno* (kuras padotībā atrodas *Unità Dublino*, kas ir par pārsūtīšanas lēmumiem kompetentā iestāde) iesniedza kasācijas sūdzību *Corte di cassazione* [Kasācijas tiesā]. CZA lūdz *Corte di cassazione* noraidīt *Ministero dell'Interno* kasācijas sūdzību.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 6 *Ministero dell'Interno* uzskata, ka pirmās instances tiesa ir kļūdījusies, piemērojot regulas 4. pantu, jo aplūkojamajā gadījumā, pat ja informatīvais buklets neesot ticis piegādāts, administratīvā iestāde, pareizi piemērojot regulā paredzētos kritērijus, nevarēja izdot citādu lēmumu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 7 *Corte di cassazione*, iesniedzējtiesa, vispirms konstatē, ka gadījumā, kas ir pamatlietas priekšmets, administratīvā iestāde faktiski ir veikusi regulas 5. pantā paredzēto informatīvo sarunu; tāpēc strīds iesniedzējtiesā ir vienīgi par regulas 4. pantā paredzētā informatīvā bukleta nepiegādāšanas CZA būtiskumu minētās regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētās atpakaļuzņemšanas procedūras ietvaros.
- 8 Regulas 4. panta interpretācijā valsts tiesu praksē ir izveidojušās divi atšķirīgi interpretācijas virzieni, it īpaši attiecībā uz šī panta pārkāpuma būtiskumu un sekām.
- 9 Saskaņā ar pirmo virzienu tiesību norma ir būtiska un tā ir imperatīvi jāpiemēro ikreiz, kad tiek uzsākta par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās valsts noteikšanas procedūra Dublins III regulas izpratnē. Tās pārkāpums izraisa pārsūtīšanas lēmuma nenovēršamu prettiesiskumu un, ja ieinteresētā persona apstrīd minēto lēmumu par valsts pienākumu sniegt informāciju pārkāpumu, tas šī iemesla dēļ ir jāatceļ. Atbilstoši šim virzienam lēmuma par pārsūtīšanu spēkā neesamības ziņā nav svarīgs apstāklis, ka

patvēruma meklētājs neapgalvo vai nepierāda konkrētu kaitējumu tā tiesībām celt prasību un tiesībām uz aizstāvību.

- 10 Saskaņā ar otro virzienu uz regulas 4. panta pārkāpumu nevar atsaukties, lai apstrīdētu lēmumu par pārsūtīšanu atpakaļuzņemšanai regulas 18. panta izpratnē, jo saskaņā ar regulas 3. panta 2. punkta otro daļu patvēruma meklētājs var sūdzēties tikai par sistēmiskām problēmām patvēruma procedūrā un uzņemšanas apstākļos izraudzītajā dalībvalstī. Katrā ziņā saskaņā ar šo otro virzienu tikai tādu formālu pārkāpumu dēļ kā 4. pantā paredzētā informatīvā bukleta nepiegādāšana tiesa nevar atcelt lēmumu par pārsūtīšanu atpakaļuzņemšanai, kuru jau ir akceptējusi kāda dalībvalsts.
- 11 *Corte di cassazione* jautā par minēto virzienu atbilstību Dublinas III regulai, arī ņemot vērā Tiesas 2017. gada 26. jūlija spriedumu *Mengesteab*, C-670/2016, 93. un 95. punkts.
- 12 Faktiski, ņemot vērā ne tikai tiesību aizsardzības līdzekļa efektivitāti, bet arī īpašo lomu, kuru Dublinas III regula piešķir pirmajai dalībvalstij, kurā ir iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums, *Corte di cassazione* jautā, vai pamatlietas faktiskajos apstākļos un, precīzāk, gadījumā, ja tiek apstrīdēts lēmums par pārsūtīšanu saskaņā ar regulas 26. pantu un 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu, regulas 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka uz tajā paredzētā informēšanas pienākuma pārkāpumu var atsaukties vienīgi ar nosacījumu, ka patvēruma meklētājs norāda, kādu informāciju viņš būtu sniedzis iestādei, lai tā varētu pareizi piemērot regulā paredzētos kompetences kritērijus, un norāda arī, kādā veidā minētā informācija varētu būt izšķiroša, lai pieņemtu pārsūtīšanas lēmumu, kuram būtu citāds saturs, vai arī liktu valsts pārvaldes iestādei nepieņemt minēto lēmumu.
- 13 *Corte di cassazione* it īpaši vaicā, vai regulai atbilst pirmais virziens, saskaņā ar kuru, lai atceltu lēmumu par pārsūtīšanu saskaņā ar regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu, pietiek tikai ar sūdzību par formālu procedūras pārkāpumu: faktiski tā uztraucas, ka šādā veidā tiek ļauts, pamatojoties uz iemesliem, kas nav šajā regulā paredzēto kritēriju pareizā piemērošana, netiešā veidā apstrīdēt tās dalībvalsts kompetenci, kurā pirmoreiz tika iesniegts aizsardzības pieteikums.
- 14 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka regulā nav sniegtas norādes par sekām, kādas 4. panta pārkāpums izraisa attiecībā uz lēmumu par pārsūtīšanu, un ka regulas 27. pantā nav sniegtas norādes, kas šādā gadījumā būtu uzskatāms par efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli.
- 15 It īpaši *Corte di cassazione* šaubās, vai pirmais iepriekš aprakstītais virziens – saskaņā ar kuru gadījumā, ja ir konstatēts regulas 4. panta pārkāpums, tiesai esot obligāti jāatceļ administratīvais lēmums par pārsūtīšanu – atbilst regulas mērķim, proti, ātri un pareizi identificēt kompetento dalībvalsti, ievērojot patvēruma meklētāja pamattiesības un vienlaikus atturēt no sekundāras pārvietošanas, proti, migrantu pārvietošanas no iebraukšanas dalībvalsts uz citu dalībvalsti.

- 16 Šāds risinājums ne tikai neļauj laicīgi identificēt kompetento dalībvalsti, bet arī pakļauj valsti, kas izdod lēmumu par pārsūtīšanu, riskam pārsniegt maksimālo termiņu pārsūtīšanas lēmuma izpildei. Savukārt interpretācija, saskaņā ar kuru patvēruma meklētājam ir jāatsaucas uz būtiskiem apstākļiem, kuri novestu pie atšķirīga lēmuma, nodrošina regulā paredzētā tiesību aizsardzības līdzekļa efektivitāti un vienlaikus ļauj savlaicīgi un efektīvi darboties procedūrām, kuras regula paredz, lai noteiktu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu kompetento dalībvalsti.

DARBA VERSIJA